

El vell Nou Laborisme grinyola

Riuades a través dels Midlands fins al nord-est de Gal·les al juny, la fallida de la caixa d'estalvis Northern Rock el juliol, eleccions generals desconvocades el setembre, escàndols per al finançament polític el novembre, i per arrodonir els seus primers set mesos de govern, la cirereta damunt el pastís, el *discgate* –les dades bancàries de 25 milions de beneficiaris de suport econòmic a les famílies i de tres milions de candidats a l'examen previ per al carnet de conduir extraviesades entre els mesos d'octubre i desembre, dins de quatre CD, en algun lloc desconegut de camí dels Estats Units a Anglaterra.

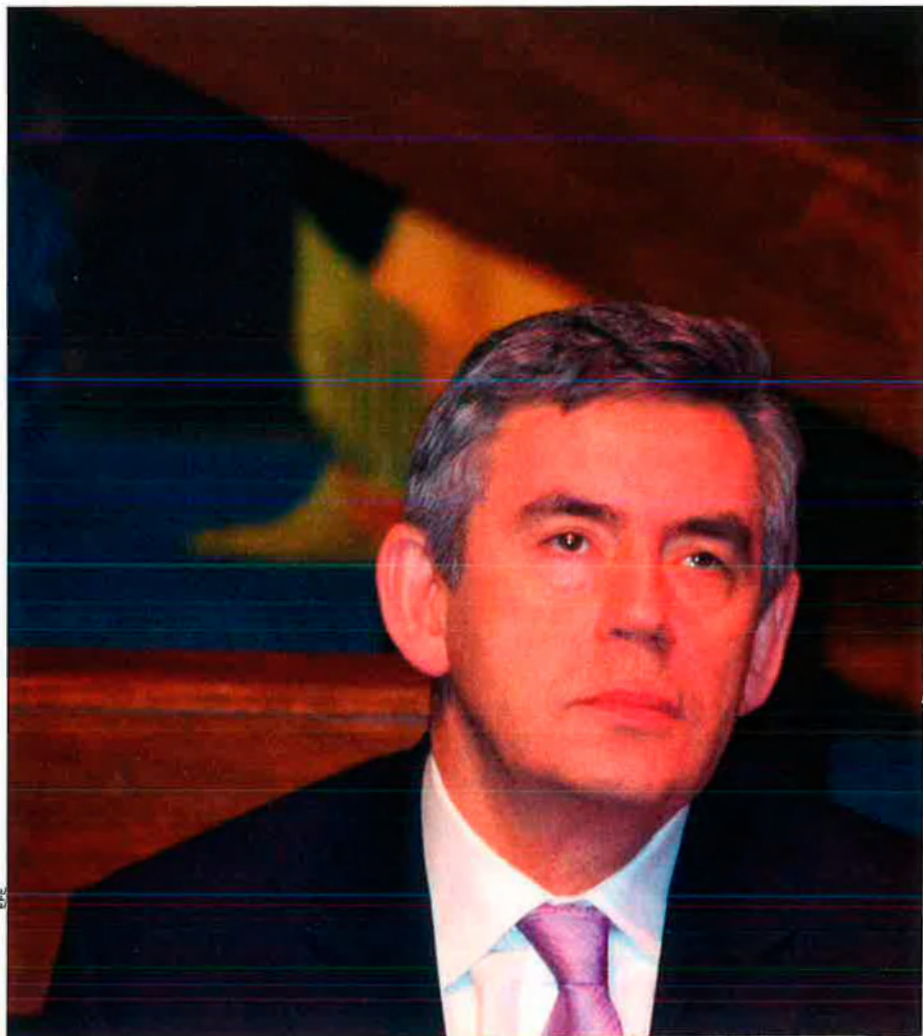
Quin any tan extraordinari el 2007; oi que sí, primer ministre? O potser ens podríem permetre anomenar-lo "Gordon Brown, el malastruc", com ja li diu la gran majoria dels columnistes de la premsa política britànica. "Hi ha moments d'inflexió, moments en què un mateix sentiment s'encomana a tothom com una epidèmia, una dissort que esdevé destí irreversible. I la mort d'un líder queda segellada. En la política del Regne Unit, aquests moments tendeixen a ser visibles solament a una certa distància", escrivia a la darrera edició de desembre passat John Kampfner –editor de la revista *Newstatesman*, un setmanari que és la veu de la poderosa Fabian Society, centre neuràlgic d'influències i diners del Partit Laborista–; "aquest moment, però, encara ha de venir per a Gordon Brown." I vindrà, per poc que se'n descuide. Perquè per primer cop des del 1997 el Partit Conservador ha assolit el sostre del 40 % de suport entre els electors en incorporar el seu líder, David Cameron, a la llista dels possibles estadants de la residència oficial del número 10 de Downing Street.

Combat a la perifèria. L'any 2008 veurem conservadors i laboristes en esforçat combat pels vots dels suburbis als districtes de l'Anglaterra interior, Yorkshire i Lancashire. Les anomenades "urnes marginals" són capaces de capgirar els resultats dels comicis generals, que se celebraran el 2009. A Es-

Mantenir la inflació per sota del 2,5 %, girar l'aixeta de la dependència energètica i tancar els forats de la divisió social. Els reptes del Regne Unit són els mateixos, és el país el que ha canviat. La qüestió el 2008 serà veure si el primer ministre Gordon Brown se n'ha adonat.

còcia i a Gal·les, la situació serà cada vegada més ambigua: d'una banda, el Partit Laborista haurà de flirtejar amb els independentistes gal·lesos –encara dèbils electoralment– si desitja mantenir-se al govern de Cardiff, i oferir un nou marc de relacions a Escòcia, ja que l'oposició frontal i la defensa aferrissada de l'actual Unió s'ha demostrat bastant ineficaç. El Partit Conservador roman estancat fora d'Anglaterra, i una reflexió sobre la unió de les tres nacions arrossegaria més tensió dintre les files del partit... Definitivament, no, això no entra en els plans de Cameron.

L'herència dels governs *tories* –la dreta– va ser la *domesticació* dels sindicats, la liberalització dels mercats financers i la privatització de profitosos segments del sector públic. El segle XX va veure nàixer la globalització a l'illa de la Gran Bretanya i la va veure créixer fins a

adquirir unes dimensions tan temibles i fora de control que els britànics han instal·lat el laborisme confortablement durant una dècada sencera al cap de la Cambra dels Comuns; i encara hi ha corda. La dosi de justícia social que els de Tony Blair i Gordon Brown van saber afegir a la poció econòmica va aconseguir recuperar la fortalesa del país: avui, és el segon estat membre de la Unió Europea amb menor atur, amb un creixement per damunt del 3 % —un dels més ràpids del mercat comú— i una inflació just per sota de l'1,9 %. El govern Brown i el Banc d'Anglaterra de Mervyn King treballaran junts el 2008 per impedir que la crisi pertorbe aquest equilibri, però fracassaran.

No és només l'economia, estúpida? Que hi haja calma, si us plau. En efecte, la City de Londres equival al 9,4 per cent del producte interior brut del Regne Unit i és la capital indiscutible de les finances europees —sabíeu que Londres té un producte interior brut superior al de Suècia? La crisi creditícia es farà sentir el 2008, i l'escassetesa de préstecs inter-

bancaris lligarà les perspectives d'una capacitat econòmica que, a l'illa com al continent, sofrirà rebaixes. Seran suficients les restes de la indústria tradicional per salvar el forat? “Cada economia”, assenyalava a finals de 2007 el periòdic conservador *The Daily Telegraph*, “necessita un motor: millor que siguin els banquers els qui el controlen que un motor sense mecànics.” El 2008 tindran ocasió de demostrar-ho. Per cert, en la darrera enquesta, la City sembla decantar-se pel responsable d'economia dels *tories*, George Osborne, com el polític més proper als seus interessos; l'índex fa un gir de 180 graus quan es comparen els líders dels dos grans partits, i Gordon Brown rep tres vegades més vots que David Cameron. Els conservadors faran l'any vinent mans i mànigues per guanyar-se l'estima de les companyies inversores de capital de risc i fons d'especulació.

La clau, diuen els sociòlegs, es troba en el fet que els anglesos, els gal·lesos i els escocesos del 2008 tenen molts menys prejudicis que els que van tenir els seus pares a l'hora de canviar el seu vot en-

tre la dreta i l'esquerra oficials. D'altra banda, com que les diferents classes socials aspiren al mateix objectiu —això és, els luxes de l'alta i la mitjana burgesia—, l'enfrontament ideològic té cada vegada menys sentit. Fet que, òbviament, no modifica gaire l'actual distància entre els blancs britànics amb pares de professions liberals, que ocupen entre el 87 i el 98 % dels consells d'administració de les grans corporacions del país. El govern laborista va engegar el 2006 un pla de 60.000 milions d'euros per ajudar els alumnes desfavorits durant quinze anys d'escolarització. El 2008 serà massa aviat per saber si funciona.

L'economia britànica haurà de continuar essent oberta, innovadora i competitiva per retenir més inversió estrangera que França, Alemanya, els Estats Units o el Japó, com passa avui. I això vol dir política de braços oberts a la immigració, a la força laboral barata i als cervells que no troben l'empresa que els cal als seus països d'origen en via de desenvolupament. Augmentaran els tristos 200.000 vots que rep l'extrema dreta del BNP? Si la màquina econòmica s'alenteix, el corrent d'immigrants davallarà el 2008, i per poc que ho faci, el primer ministre ho publicarà als quatre vents. Que com va això del multiculturalisme? Amb una salut de ferro: la comunitat musulmana presentarà el 2008 una proposició a l'Ajuntament de Londres per construir una mesquita amb cabuda per a 70.000 fidels, unes deu vegades més gran que la major església anglicana; tant si s'accepta —l'indret escollit és al costat de l'estadi olímpic per als Jocs del 2012— com si no, la diversitat de la societat al Regne Unit és un fet.

L'any 2008 caldrà que el govern comence, si més no, a concretar la seua política d'energia. Solament un 2,5 % de l'electricitat que consumeix el país procedeix de fonts renovables. Amb les reserves de gas del mar del Nord exhaurint-se a cada pas, la dependència actual de proveïdors com Rússia o els Emirats no és desitjable. Energia nuclear, doncs? Les opcions són poques, però la reacció social pot ser pitjor que la que Blair va patir quan va intervenir militarment a l'Afganistan i a l'Iraq... I sí, al final, tot és economia. Per sort.

Victorià Jiménez
Londres

El primer ministre britànic, Gordon Brown, durant la inauguració de la cimera de caps de govern de la Commonwealth celebrada a Kampala, Uganda, el novembre del 2007.